

L'ALTERNATIVA V

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Justícia**

Benvolguts i benvolgudes,

Des de la COP de MPA agraïm enormement la vostra participació en l'enquesta de satisfacció elaborada en l'anterior número de la revista per tal de recollir les peticions i valoracions de cadascú de vosaltres en relació amb el contingut de la revista L'Alternativa. En les pròximes edicions incorporarem progressivament aquelles qüestions que heu proposat per tal que els continguts s'adeqüin als vostres interessos.

Moltes gràcies per llegir-nos!

Les Mesures Penals Alternatives (MPA)

En la primera edició de l'Alternativa us vam introduir detalladament les MPA, la seva base legal, objectius i característiques generals. En aquesta cinquena edició creiem important presentar-vos els diferents tipus de MPA que existeixen, ja que, segurament, com a entitats col·laboradores heu conegut algunes però no totes aquestes modalitats.

Les MPA es divideixen en 3 grans grups:

- Treballs en Benefici de la Comunitat (TBC).
- Obligacions derivades de la suspensió de la pena de presó, que poden comportar la realització de Programes Formatius, Programes de tractament de salut mental, Programes de tractament de deshabituació de consum...
- Llibertats vigilades.
- Obligacions de compareixença a l'administració (OCA).

Com podeu veure, ens trobem davant diverses Mesures i cada una d'elles amb les seves peculiaritats. En les pròximes edicions de l'Alternativa anirem detallant cadascuna i explicant-vos quin és el paper de les diverses entitats que hi col·laboren.

Compliment de TBC a Catalunya i fora de Catalunya

La transferència de competències en matèria de Justícia ha permès que el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya organitzés una estructura de mitjans i personal especialitzada en l'àmbit de les MPA. A la resta del territori espanyol, l'organització de les MPA no sol comptar amb una figura específica per a l'execució i seguiment del compliment de les penes imposades i aquesta tasca recau en el personal funcionari del Servei de Gestió de Penes i Mesures Alternatives (SGPMA), depenent de l'Administració Penitenciària.

A Catalunya, des de la subdirecció General de Reparació i Execució Penal a la comunitat, depenent de la Conselleria de Justícia, s'ha apostat per un model d'equip que compta amb tècnics especialitzats en l'execució de les MPA, els Delegats d'Execució de Mesures (DEM), que s'han organitzat a través de diferents gerències arreu del territori català. Aquests professionals s'encarreguen de l'execució de les MPA i del seu seguiment a través de la coordinació amb les entitats que col·laboren amb el Departament de Justícia, així com d'informar el Jutjat encarregat del seguiment de la mesura en cada cas.

Per tant, a Catalunya, les persones que compleixen MPA i les entitats que col·laboren amb el programa de TBC, tenen un contacte directe amb el DEM que gestiona cada cas en específic. Mentre que a la resta del territori espanyol les persones penades mantenen contacte directament amb les entitats col·laboradores i elles han de comunicar les possibles incidències del compliment directament al SGPMA de la seva comunitat autònoma.

Entrevista a CARITAS Inter Parroquial de Salou

Nom de l'entitat: CARITAS Inter parroquial de Salou

Població: Salou (Tarragona)

Temps de col·laboració: des del 2015

Nombre de persones que han complert MPA a l'entitat: 98 persones, realitzant 142 mesures

Tasques que es desenvolupen: Suport a tasques de voluntariat, suport al manteniment de les instal·lacions, suport a tasques de manteniment i neteja i suport a tasques de magatzem

• A què es dedica la vostra entitat? Quins projectes té?

Caritas és una entitat de l'Església catòlica formada per voluntaris que fonamenta la seva acció social en l'acollida i acompanyament a les persones vulnerables i en risc d'exclusió. Promovem l'apoderament de les persones perquè defensin els seus drets humans.

De fet, a Salou atenem una mitja de 300 famílies, les quals són valorades pels serveis socials de l'Ajuntament de Salou. Rebuda la derivació, es planteja una diagnosi del participant, tot documentant l'estat en un dossier familiar. És aquí on comença el nostre acompanyament, consistent en l'assistència immediata en aspectes com habitatge, aliments, roba, farmàcia, transport, beques escolars... Fins i tot, cobrim a domicili necessitats bàsiques de la gent gran. També destaco el projecte Filigrana: gràcies a les donacions desinteressades, reciclem roba, mobiliari i estris de la llar i es proporciona a persones amb dificultats econòmiques tot apostant per la cultura de la reutilització, el reciclatge i el consum responsable. En aquestes dates, els nostres Reis porten joguines als nens i nenes d'aquestes famílies.

• Com vas conèixer el Servei de Mesures Penals Alternatives?

Una mica de rebot. Un dia es van presentar a donar-nos a conèixer aquest projecte i oferir-nos la possibilitat de col·laboració i atès que una part dels nostres principis es basen en el sentit de la vida i de participació social vàrem entendre que aquest projecte podria encaixar amb la nostra tasca.

• Quan i perquè vas començar a col·laborar?

Farà uns 5 anys que vàrem començar a col·laborar amb l'Àrea de Mesures Penals Alternatives. Vàrem començar a col·laborar una mica de prova perquè per una part rebríem un ajut i d'altra banda valia la pena donar a conèixer la nostra acció, doncs el dia a dia de Càritas fa reflexionar, sens dubte, sobre misèries, necessitats i injustícies.

• Quines tasques ofereix la vostra entitat a les persones que compleixen MPA?

Segons el perfil de la persona penada. A vegades ajuden al manteniment de les instal·lacions, locals, jardineria, etc. però bàsicament ens ajuden en la recollida d'aliments –de supermercats, hotels, etc.- i del seu repartiment a les famílies. També donen suport en la gestió de les donacions del mobiliari i estris de la llar –sobretot donacions dels particulars i dels hotels de la zona-. Ajuden també en la supervisió dels mercadets de roba i estris que fem tots els dissabtes.

• **Què és el que més t'agrada i el que menys de la col·laboració?**

Realment, el més bonic de l'estada d'un penat o penada entre nosaltres és el dia de l'adéu, el final del compliment de la pena. Les abraçades amb els voluntaris i els companys. També cal remarcar les visites que ens va fent a posterior algunes d'aquestes persones.

El que menys m'agrada és la dificultat en alguns casos, encara que molt pocs.

• **Explica una experiència positiva i negativa d'acollir persones que han de complir amb una mesura penal.**

Una de les experiències més positives ens la va donar la integració en l'equip de Càritas d'un penat que ens va portar personal i material de la seva empresa per fer una obra de reforma un cop havia acabat les seves jornades. Un altra persona ens continua ajudant els dissabtes que no treballa amb el transport del seu camió.

D'experiències negatives n'hem tingut, és obvi, però les deixem en el cistell de simples anècdotes.

• **Et sents acompanyat per MPA? Milloraries o canviaries alguna cosa?**

Ens hem sentit sempre acompanyants. Els delegats ens truquen i venen periòdicament, venen a revisar els expedients i ens atenen qualsevol consulta o canvi. És molt important per la nostra part entendre la situació per la que les persones penades estan entre nosaltres. Cal entendre que no són voluntaris i que tampoc són treballadors assalariats i que hem d'ajudar a complir la pena.

• **Què creus que obté una persona que compleix a la vostra entitat una mesura penal alternativa?**

Aquí el nostre dia a dia fa donar-nos compte d'una realitat de la nostra societat i pot percebre que molts dels participants als que estem acollint i ajudant, realment busquen una sortida a la seva situació.

• **Com valores la relació amb els/les delegats/des? Milloraries o canviaries alguna cosa?**

La nostra relació amb els delegats ha estat en tot moment correcta. Estem presents en el moment de la signatura, de les explicacions finals i de l'entrega de documents que donen als penats. Els hi expliquem qui som i què fem.

• **Quina relació establiu amb la persona penada?**

Inicialment, la relació sol ser respectuosa i una mica distant. No es demana mai la causa o raó perquè estan penats. Perquè no se sentin diferents reben, com els altres, una camisola –peto distintiu de Càritas- que els identifica com gent de l'organització davant els participants que acudeixen a nosaltres. Aquest fet fa que a poc a poc, en la majoria de casos, es va convertint en una relació de col·laboració.

• **Malgrat tot el temps que ha passat i les experiències positives i negatives, què us porta a continuar amb la col·laboració?**

Veritablement, la base de continuar col·laborant ens la dóna la necessitat de voluntariat que tenim i que els penats recolzen amb la seva estada entre nosaltres.

• **Amb quines dificultats et trobes dia a dia?**

No tenim dificultats remarcables. Bàsicament, les dificultats del dia a dia són la falta d'assistència o retard i, arribat aquest cas, si no tenim justificació de la falta d'assistència ho comuniquem als delegats i es regularitza la seva acció.

• **Recomanaries a altres entitats col·laborar amb MPA?**

Sí, ho recomanaria.

